

Pelastakaa taiteet vetoomus kansallisille valtionjohdoille

Bryssel, 6. huhtikuuta 2020

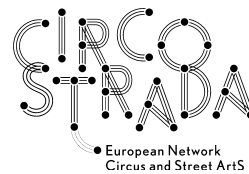

International network for contemporary performing arts

Allekirjoittaneet

European
Dancehouse
Network

European Network
Circus and Street Arts

Koronapandemian puhkeamisesta lähtien valtava osa koko maailman ihmisistä ikään, taustaan, arvoihin ja sosiaalisiin olosuhteisiin katsomatta on joutunut äkillisesti muuttamaan tavallista elämäänsä. Kasvokkaisia kohtaamisia on säädelty ja rajoitettu. Joillekuille aiheutuu odottamattomia taloudellisia vaikeuksia, toiset kärsivät terveydellisistä ongelmista ja huolista. Kaikki tämä ja suuri epävarmuus tulevaisuudesta luovat valtavaa sosiaalista ahdinkoa, mikä tulee jättämään pysyvän jäljen yhteiskuntaamme.

Kuten usein myllerysten aikoina, ihmiset tukeutuvat kulttuuriin: kirjallisuuteen, musiikkiin, elokuvaan, valokuvaukseen, virtuaalisiin museoihin, tanssi- ja teatteriesityksiin, jotka ovat siirtyneet verkkoon tai ulkotiloihin, sosiaalisen etäisyyden sääntöjä kunnioittaen. Taiteissa on suurta ihmisten yhdistämisen voimaa, jopa silloin kun on mahdotonta olla fyysisesti yhdessä. Kulttuuri edistää ihmisten hyvinvointia, inspiroi luoviin ratkaisuihin, ja voimaannuttaa heitä, jotka ovat vailla toivoa. Taiteet auttavat suhteuttamaan todellisuuden laajempaan perspektiiviin, katsomaan nykyhetkeä kriittisten lasien läpi ja kuvittelemaan paremman tulevaisuuden, jopa silloin kun epävarmuus tuntuu ylitsepääsemättömältä. Olemme uuden todellisuuden kynnyksellä, meidän tehtävämme on löytää yksilöllisiä voimavaroja ja kollektiivisia resursseja, joilla kriisi käännetään portiksi parempaan tulevaisuuteen. Kulttuuri on ehdottomasti osa ratkaisua.

Samaan aikaan kulttuurisektori, ja erityisesti esittävät taiteet, ovat olleet ensimmäisiä kärsijöitä, kun kansallisilla toimenpiteillä on pyritty rajoittamaan COVID-19:n leviämistä. Sen lisäksi ne tulevat todennäköisesti olemaan viimeisiä, jotka pystyvät palaamaan normaalin toimintaansa, sitten kun hallitukset alkavat lieventää rajoituksia. Näin ollen nykyinen kriisi, joka on vasta muutaman viikon ikäinen, on jo valtava uhka miljoonien vapaiden taiteilijoiden ja pienten ryhmien olemassaololle.

Koronakriisillä on vahingollinen vaikutus jo muutenkin haavoittuvalle esittävän taiteen kentän ekosysteemille, jota leimaavat freelancereiden ja itsensä työllistävien ammattilaisten suuri lukumäärä, osa-aikaiset työsopimukset, vaihtelevat työt sekä vaatimaton sosiaaliturva. Lisäksi monen taideorganisaation, festivaalin ja ammattilaisen kannalta kriisi osui siihen elintärkeään aikaan vuodesta, jolloin huomattava määrä vuosituloista oli määrä ansaita.

Globaali taiteen kenttä on osoittanut valtavaa solidaarisuutta ja luovuutta tässä ennenkokemattomassa tilanteessa. On kuitenkin ilmeistä, että valtionjohdon on tultava apuun pelastamaan kulttuurisektori, vireä yhteiskunnallinen voimavara, jonka itseisarvo on mittaamattoman merkityksellinen ja jonka panos talouteen on huomionarvoinen.

Ottaen huomioon nykytilanteen kiireellisyyden ja tavoitellen koko sektorin elinkelpoisuutta pitkällä tähtäimellä, vetoamme valtioiden hallitukseen, jotta ne ryhtyisivät seuraaviin toimenpiteisiin:

- Varmistetaan taiteilijoille ja kulttuurialan työntekijöille työttömyyskorvaukset ja sosiaalietuudet sekä kompensoidaan heidän koronakriisistä aiheutuneita tulonmenetyksiään.
- Ohjataan tukea taiteelle ja kulttuurille Euroopan unionin aluekehitysrahaston (EAKR) ohjelman kautta¹.
- Luodaan kulttuurisektorille tarkoitettuja hätä- ja tukirahastoja, jotka tulevat olemassa olevien kulttuuriministeriöiden ja taidetoimikuntien budjettien lisäksi. Tällaisten rahoitusinstrumenttien on tultava muista, erityisesti koronakriisin seurausten lieventämiseen tarkoitetuista valtion tuista.
- Lisätään olemassa olevien rahoitusohjelmien joustavuutta, antamalla avustusten saajille mahdollisuus päättää toimintansa siirtämisestä, peruuttamisesta tai muuttamisesta, tai myöntämällä lisää aikaa jo rahoitetuille hankkeille.
- Lisätään investointeja kulttuuriin ja taiteeseen vuonna 2020 ja sen jälkeen, jotta nämä alat elpyvät kestäväällä tavalla.
- Säilytetään kansainvälistymiseen tarkoitetut määrärahat, sillä taidekentän osaamisen kehittämisen ja kehityksen kannalta ne ovat korvaamattomia.
- Käynnistetään kauaskantoinen keskustelu taiteilijan aseman nykyisestä tilasta tarkoituksena taata jatkossa taiteilijoille mahdollisuus harjoittaa ammattiaan kestäväällä tavalla, vahvistaen ilmaisunvapautta, taiteilijoiden sosiaaliturvaa ja taloudellista tasa-arvoisuutta sekä henkilökohtaista hyvinvointia.
- Tutkitaan mahdollisuutta ottaa käyttöön perustulo turvaamaan ihmisiä tulevilta kriiseiltä ja force majeure -tilanteilta.
- Sisällytetään kulttuuri ja taide taloudellisen ja sosiaalisen elpymisen strategioihin ja muutoksia vaativiin tulevaisuusskenaarioihin, tunnustetaan niiden merkittävä arvo kansalaisten hyvinvoinnille sekä niiden voima yhdistää ihmisiä, jopa aikoina kun kokoontuminen on mahdotonta.

Me vaadimme, että yllämainitut toimenpiteet sekä muut askeleet kohti pitkäjänteistä sektorin vahvistamisen ja koko yhteiskunnan ja talouden elvyttämisen strategiaa, toteutetaan jatkuvassa dialogissa taiteilijoiden ja kulttuuritoimijoiden kanssa.

Suomenkielinen versio Sanna Kangasluoma & Katarina Lindholm (Tanssin tiedotuskeskus - Dance Info Finland)

---

¹ EU-jäsenmaille (sis. Iso-Britannia).

IETM, International network for contemporary performing arts, is one of the oldest and largest cultural networks, which represents the voice of over 500 performing arts organisations and institutions, including theatres and arts centres, festivals, performing companies, curators and programmers, producers, art councils and associations from about 50 countries. IETM advocates for the value of the arts and culture in a changing world and empowers performing arts professionals through access to international connections, knowledge and a dynamic forum for exchange.

www.ietm.org

For more than 15 years, Circostrada has been working to develop and empower the fields of circus and street arts in Europe and beyond. It supports professionals and cultural stakeholders at large by boosting professional exchanges, collecting data, fostering training, knowledge sharing and promoting innovation in both sectors. With more than 100 members from over 35 countries, Circostrada acts as a bridge between all field players and EU policy makers, relaying their needs and advocating for greater means and more structured cultural policies. Circostrada is coordinated by ARTCENA – French National Centre for Circus Arts, Street Arts and Theatre, and is co-funded by the Creative Europe programme of the European Union and the French Ministry of Culture.

www.circostrada.org

IN SITU is the European platform for artistic creation in public space. Since 2003, it has supported more than 200 artists working outside conventional venues and contributing to the transformation of our territories. IN SITU is an ecosystem connecting a new generation of artists with audiences, programmers, and key-players involved in the economic, political and social realities around Europe. IN SITU develops an ecology of creation based on transnational artistic workshops and laboratories, European and international residencies and collective mentoring for pilot artistic projects. IN SITU also designs tailored consulting and expertise for European cities, online training modules (MOOC) and a Think Tank dedicated to artistic creation in public space.

IN SITU ACT 2016 - 2020 is co-funded by the Creative Europe programme of the European Union.

www.in-situ.info

EDN, European Dancehouse Network, formed in 2004, is an association of more than 36 dance houses connecting across Europe and beyond, with a shared ambition: strengthening professional practice, developing audiences and enhancing public engagement and progressing the network. In pursuit of this mission EDN's purpose is to champion, strengthen and communicate the dance house model as providing the optimum conditions and most effective means necessary for the structural development of dance as contemporary art form, at all levels of engagement. EDN is the dance house network of Europe, where each member subscribes to cooperating, sharing resources, capacity building and intelligence gathering. Confronted with the challenges of the world today we stay for connectedness, identity and empathy building, resilience and the vital impact of the performing arts in society.

www.ednetwork.eu

The European Theatre Convention (ETC) is an artistic platform for creation, innovation and collaboration. As the largest network of public theatres in Europe, the ETC has more than forty European Theatre Members from over twenty countries, reflecting the diversity of Europe's vibrant cultural sector. Founded in 1988, the ETC promotes European theatre as a vital social platform for dialogue, democracy and interaction that responds to, reflects and engages with today's diverse audiences and changing societies. ETC fosters a socially-engaged, inclusive notion of theatre that brings Europe's social, linguistic and cultural heritage to audiences and communities everywhere. Powerful and professional ETC governance ensures that the network will strive and grow taking into consideration latest trends and developments.

www.europeantheatre.eu

The European Festivals Association (EFA) is a community dedicated to the arts, the artists and the audiences. EFA's main role in the permanently developing world of digitisation and globalisation is to connect festival makers so to inform, inspire and enrich the festival landscape. In this perspective, EFA is a festivals' service, knowledge and training provider; the oldest cultural network of European festivals! It was established to bridge the distance between organisations and all kinds of stakeholders and to create connections internationally. All this in function of the enrichment of a festival's own artistic offer and its organisational opportunities. EFA guides the discourse on the value of arts festivals. A sector that is so unique and that shares a myriad of concerns on intellectual, artistic, material and organisational level deserves a strong umbrella organisation that supports local initiatives and gives arts festivals a unified voice.

www.efa-aef.eu